

PROJECTE LINGÜÍSTIC DE CENTRE

**ESCOLA DE LA CONCEPCIÓ
BARCELONA**

ÍNDEX

1. Marc Legal	3
2. El projecte lingüístic. Introducció i característiques.	5
3. Context Sociolingüístic	6
3.1. Professorat	
3.2. Alumnat	
3.3. Entorn	
4. Objectius lingüístics generals	7
4.1 Àmbit docent.	
4.2 Àmbit organitzatiu.	
4.3 Àmbit administratiu.	
4.4 Àmbit relacional.	
4.5 Àmbit de les activitats complementàries i extraescolars.	
5. Tractament de les llengües	8
5.1 Competència comunicativa audiovisual oral.	
5.2 Llegir i comprendre.	
5.3 Competència comunicativa audiovisual escrita	
6. Llengua catalana.....	10
7. Llengua castellana.....	11
8. Llengua anglesa.....	11
9. Criteris generals per a les adequacions del procés d'ensenyament-aprenentatge de les llengües a la realitat sociolingüística del centre.	12
9. Integració d'alumnes d'altres països i llengües diferents.	14

1. MARC LEGAL

Cal tenir en compte el marc normatiu. Així, en el decret 142/2007, de 26 de juny, pel qual s'estableix l'ordenació dels ensenyaments de l'educació primària, on es despleguen els nous currículums, que intenten donar resposta als punts que acabem de citar, s'explicita el següent:

Article 4

La llengua catalana, eix vertebrador del projecte educatiu

4.1 El català, com a llengua pròpia de Catalunya, serà utilitzat normalment com a llengua vehicular d'ensenyament i aprenentatge i en les activitats internes i externes de la comunitat educativa: activitats orals i escrites de l'alumnat i del professorat, exposicions del professorat, llibres de text i material didàctic, activitats d'aprenentatge i d'avaluació, i comunicacions amb les famílies.

4.2 L'alumnat té dret a rebre l'ensenyament en català en l'educació primària. També tenen el dret i el deure de conèixer amb suficiència oral i escrita el català i el castellà en finalitzar l'ensenyament obligatori, sigui quina sigui la seva llengua habitual en incorporar-se a l'ensenyament.

4.3 L'objectiu fonamental del projecte educatiu és aconseguir que tot l'alumnat assoleixi una sòlida competència comunicativa en acabar l'educació obligatòria, de manera que pugui utilitzar normalment i de manera correcta el català i el castellà, i pugui comprendre i emetre missatges orals i escrits senzills en una llengua estrangera decidida pel centre. Durant l'educació primària es farà un tractament metodològic de les dues llengües oficials, tenint en compte el context sociolingüístic, per garantir el coneixement de les dues llengües per part de tot l'alumnat, independentment de les llengües familiars. Generalitat de Catalunya Departament d'Educació Direcció General d'Innovació Subdirecció General de Llengües i Entorn.

4.4 Tots els centres han d'elaborar, com a part del projecte educatiu, un projecte lingüístic propi, que ha de ser autoritzat pel Departament d'Educació, en el qual s'adaptaran els principis generals i la normativa a la realitat sociolingüística de l'entorn.

4.5 El projecte lingüístic establirà pautes d'ús de la llengua catalana per a totes les persones membres de la comunitat educativa i garantirà que les comunicacions del centre siguin en aquesta llengua. Aquestes pautes d'ús han de possibilitar, alhora, adquirir eines i recursos per a implementar canvis per a l'ús d'un llenguatge no sexista ni androcèntric. Tanmateix, quan sigui possible amb els mitjans de què disposi el centre, s'arbitraran mesures de traducció en una de les llengües d'ús familiar per al període d'acollida de les famílies procedents d'altres països.

4.6 El projecte educatiu dels centres preveurà l'acollida personalitzada de l'alumnat nouvingut. En el projecte lingüístic es fixaran criteris perquè aquest alumnat pugui continuar o iniciar, si s'escau, el procés d'aprenentatge de la llengua.

4.7 L'alumnat té dret a no ésser separat en centres ni en grups classe diferents per raó de llur llengua habitual.

Article 5

La immersió lingüística

5.1 En funció de la realitat sociolingüística de l'alumnat, s'implementaran metodologies d'immersió lingüística en llengua catalana amb la finalitat de potenciar-ne l'aprenentatge.

5.2 El programa d'immersió en llengua catalana tindrà en compte la llengua de l'alumnat i l'ensenyament de la llengua castellana.

5.3 Els centres que apliquin el programa d'immersió han d'adaptar els horaris a les característiques d'aquest programa. En tot cas es tindrà en compte el nombre d'hores de les àrees lingüístiques que s'ha d'impartir al llarg de l'etapa.

Article 6

La llengua occitana a Era Val d'Aran L'aranès, variant de la llengua occitana, s'imparteix a Era Val d'Aran amb les assignacions temporals i en els àmbits d'aprenentatge i les àrees que el Consell General d'Era Val d'Aran, d'acord amb el Departament d'Educació, determini.

Aquest decret es concreta en l'ordre EDU/221/2007, de 29 de juny, per la qual s'estableixen els principis generals que s'han de tenir en compte per a l'aplicació de l'article 4.4. del Decret 142/2007, en la qual s'estableix que:

Article 1

Els principis generals als quals s'han d'adaptar els projectes lingüístics dels centres són els següents:

a) Les dues llengües oficials a Catalunya es configuren en una sola àrea a fi d'evitar repeticions i afavorir la transferència d'aprenentatges entre elles. Generalitat de Catalunya Departament d'Educació Direcció General d'Innovació Subdirecció General de Llengües i Entorn.

b) Es garantirà que les estructures lingüístiques comunes, que es faran en català, serveixin com a base per a l'aprenentatge de les dues llengües.

c) En el primer cicle de l'educació primària l'aprenentatge de la lectura i l'escriptura es farà en català. La llengua castellana s'introduirà al primer curs del cicle inicial a nivell oral per arribar, al final del mateix cicle a transferir al castellà els aprenentatges assolits.

d) Al llarg de tota l'etapa s'establiran al projecte lingüístic criteris que permetin reforçar i no repetir els elements comuns entre les llengües.

e) Per fer possible els projectes lingüístics les hores de les àrees de llengua establertes en l'annex 3 del Decret 142/2007, de 26 de juny, pel qual s'estableix l'ordenació dels ensenyaments de l'educació primària, es podran distribuir entre els cicles de l'etapa respectant la seva assignació horària global.

f) D'acord amb el projecte lingüístic, en les condicions que s'estableixen en l'apartat 4.4 del Decret 142/2007, els centres podran impartir continguts d'àrees no lingüístiques en castellà o en una

llengua estrangera, o alternativament es podran utilitzar aquestes llengües en la realització d'activitats previstes en la franja horària de lliure disposició. A efectes del compliment dels horaris mínims de cada llengua que s'estableixen al referit Decret 142/2007, computats com hores assignades més hores d'estructures lingüístiques comunes, si n'hi ha, aquestes hores comptaran com a curriculars de les respectives àrees lingüístiques. En ambdós casos, els llibres de text i material didàctic utilitzats seran en llengua catalana.

Article 2

D'acord amb l'article 4.4 del Decret 142/2007, de 26 de juny, pel qual s'estableix l'ordenació dels ensenyaments de l'educació primària, el projecte lingüístic propi de cada centre s'ha d'autoritzar pel Departament d'Educació. Aquesta autorització s'ha de dur a terme per l'inspector o inspectora del centre, sempre que el projecte s'adapti als principis generals derivats del Decret esmentat i d'aquesta Ordre.

DISPOSICIÓ TRANSITÒRIA

Atès que en el curs 2007-2008 s'implanta la nova ordenació dels ensenyaments d'educació primària únicament en el cicle inicial, l'aprovació del projecte lingüístic per a aquest curs, s'efectuarà, al seu inici, per mitjà d'una addenda de modificació, si escau, de la distribució horària de les àrees lingüístiques per aquest cicle inicial. El projecte lingüístic que deriva del Decret 142/2007, de 26 de juny, pel qual s'estableix l'ordenació dels ensenyaments de l'educació primària, definit per al conjunt de l'etapa, haurà d'estar formulat i autoritzat abans del 30 d'abril del 2008.

2. EL PROJECTE LINGÜÍSTIC. INTRODUCCIÓ

El Projecte Lingüístic del centre, es considera un document inclòs en el Projecte Educatiu de Centre (PEC)

El sistema educatiu a Catalunya ha de garantir un ple domini de les dues llengües oficials i el coneixement d'una llengua estrangera.

Es podria definir com a instrument de treball per a una escola catalana en llengua i continguts, amb un tractament correcte i coherent de l'aprenentatge de les diverses llengües que s'hi ensenyen i com a vehicle de tolerància i d'obertura a la globalitat del món.

Les característiques d'aquest document són:

- La legalitat ha de ser sempre el seu marc de referència.
- Ha d'existir una adequació entre les competències comunicatives i lingüístiques del professorat del centre en relació a la llengua vehicular i la realitat del centre.
- Vinculant per part de tots els components de la comunitat educativa.
- Global en la seva aplicació, als diferents cursos, cicles, comissions en l'àmbit de gestió i en el del procés d'ensenyament-aprenentatge.
- Obert a les adaptacions necessàries.

S'han tingut en compte aquests punts que són la base del projecte:

- El català és la llengua pròpia del centre i s'utilitzarà normalment com a llengua vehicular i d'aprenentatge.
- El centre planificarà i garantirà el coneixement de la llengua i la cultura catalanes per a tota la comunitat educativa.
- El centre promourà la participació de tota la comunitat educativa en activitats que fomentin l'ús de la llengua catalana i la integració a la cultura catalana.
- El centre vetllarà per la formació dirigida al coneixement de l'entorn social i cultural immediat i, en especial, de la llengua, la història, la geografia, la cultura i la realitat social catalanes.
- En acabar l'ensenyament primari l'alumnat ha de poder comprendre i expressar en llengües estrangeres missatges senzills dintre d'un context.
- El Projecte lingüístic de centre haurà de regular que l'ús de la llengua en els diferents àmbits potenciï la no-discriminació per raons de sexe, raça, ideologia i condició.

3. CONTEXT SOCIOLINGÜÍSTIC

3.1 Professorat

La totalitat de la plantilla actual del centre té la capacitat per impartir la llengua catalana.

3.2 Alumnat

El 48% dels nostres alumnes procedeixen de famílies catalano-parlants i per ells el català és la llengua d'ús habitual per relacionar-se fora de l'àmbit escolar. La resta del nostre alumnat prové de famílies castellano-parlants o d'altres llengües (anglès, alemany, ...) i en alguns casos l'ús de la llengua en aquestes famílies és bilingüe (català-anglès, castellà-anglès,...).

Actualment l'arribada d'alumnes nouvinguts estrangers o de parla que no entén el català és d'un 6% i superat un període d'integració gradual aprenen a comunicar-se en català relativament ràpid.

3.3 Entorn

La llengua emprada en tot l'entorn ambiental a l'escola (ajuntament, circulars, cartells, associacions culturals i recreatives...) és la catalana.

El català és la llengua d'aprenentatge de la lectura i de l'escriptura; s'utilitza normalment dins i fora de les aules; es fa servir com a llengua habitual en la gestió, administració i informació del centre i en les activitats de projecció exterior.

4. OBJECTIUS LINGÜÍSTICS GENERALS

4.1. Àmbit docent.

El règim lingüístic de l'educació primària es regeix pels principis establerts al títol II de la Llei d'educació, i per les disposicions reglamentàries de desplegament.

Els centres estableixen en el projecte lingüístic, que s'ha de concretar a partir de la realitat sociolingüística de l'entorn, els criteris per a l'ensenyament i aprenentatge de les llengües i per al seu tractament i ús, els criteris per a la implementació d'estratègies orientades a l'adquisició de la competència plurilingüe dels alumnes, les mesures per fomentar l'estudi de llengües no curriculars i d'altres cultures presents en la comunitat educativa i els criteris per a l'acollida personalitzada de l'alumnat nouvingut.

En acabar l'ensenyament obligatori, el sistema educatiu a Catalunya ha de garantir que tots els alumnes, independentment del seu origen lingüístic familiar, tinguin un ple domini de les dues llengües oficials i el coneixement de, com a mínim, una llengua estrangera amb l'objectiu que assoleixin les competències bàsiques que s'estableixen en el Marc europeu comú de referència per a les llengües.

4.2. Àmbit organitzatiu

Es procurarà l'aprofitament màxim dels recursos lingüístics, tant personals (professorat especialitzat) com materials (biblioteca, mitjans informàtics, jocs lingüístics educatius...)

Els equips docents coordinaran els aspectes metodològics i amb agrupaments flexibles, grups internivell, racons,... es buscaran les solucions més oportunes per tal de poder atendre adequadament la diversitat d'alumnes.

4.3. Àmbit administratiu

Per a totes les actuacions administratives internes i externes (arxius, informes, comunicats als pares...) , s'utilitzarà la llengua catalana.

4.4. Àmbit relacional

Per vehicular les informacions dintre i fora de la comunitat educativa, s'emprarà la llengua catalana.

4.5. Àmbit de les activitats complementàries i extraescolars

La llengua habitual d'ús en el menjador escolar, les sortides pedagògiques, colònies, i excursions serà la catalana.

5. TRACTAMENT DE LES LLENGÜES

OBJECTIUS COMUNS AL TRACTAMENT DE LES TRES LLENGÜES

Per tal d'optimitzar els horaris s'evitaran les repeticions d'objectius i conceptes que són comuns a les tres llengües. La llengua catalana i la llengua castellana seran enteses com una sola àrea i les estructures lingüístiques comunes es faran en català i serviran com a base de l'aprenentatge de les dues llengües.

En les programacions d'àrea de tota la Primària es tindran molt en compte aquests criteris. Per ajudar al desenvolupament i adquisició de la competència lingüística comunicativa i audiovisual serà de capital importància l'ús de les TAC en totes les àrees.

Els objectius que proposem a continuació són comuns a les tres llengües, es tindran present des de qualsevol àrea i s'entendrà que el grau de dificultat dependrà de l'edat dels alumnes i de la llengua a tractar.

5.1 Competència comunicativa audiovisual oral

- Afavorir les habilitats i les actituds pròpies de la competència comunicativa (el diàleg, l'expressió de sentiments, emocions, pensament crític, opinions, vivències, etc.) per aconseguir que l'alumnat sigui capaç de reelaborar, contextualitzar i explicar diferents textos que els arriben a través dels mitjans de comunicació: notícies, reportatges, opinions, anuncis etc.
- Programar sistemàticament la producció de textos orals relacionats amb qualsevol aspecte o fet de la vida diària: de l'escola, del barri, del país... etc., valorant i respectant les normes de la interacció oral.
- Vetllar per l'ús d'un llenguatge no discriminatori i que respecti les diferències de gènere.
- La nostra escola té un tractament especial amb la música. S'aprofitarà aquesta àrea per l'aprenentatge oral del català, castellà, anglès i puntualment en la resta de llengües del món, així com de les seves tradicions a través de cançons.

5.2 Llegir i comprendre

- Fomentar l'hàbit de la lectura. - La nostra biblioteca és un espai d'aprenentatge on s'hi troben recursos per donar resposta a les necessitats curriculars, així com informació en diferents suports que faciliten l'adquisició de l'aprenentatge. Per la qual cosa es potenciarà el seu ús des de l'inici de l'escolarització i al llarg de tota la Primària tant amb activitats programades des de

l'escola i de qualsevol àrea, com amb activitats realitzades amb col·laboració de les famílies o d'altres estaments.

- Ser capaçs d'expressar impressions personals després de les lectures en qualsevol de les llengües i adoptar una posició crítica.
- A tots els cicles es dedicarà un temps diari a la lectura (mitja hora mínim). Així mateix, aquesta lectura serà estimulada i practicada per tots els mestres que intervenen en el procés educatiu, i des de totes les àrees.
- L'horari de cada classe contemplarà una sessió setmanal de biblioteca on l'alumne escollirà el llibre que vol llegir, pot ser en llengua catalana, castellana o anglesa, i es farà el seguiment de l'ús adequat d'aquest espai no només pel que fa a l'aprenentatge des de l'àrea llengües sinó perquè els alumnes hi trobin diferents recursos i es pugui utilitzar com a suport des de totes les àrees.
- Es contemplarà un horari de biblioteca (dintre de l'horari lectiu) per tal de possibilitar el préstec de llibres a tots els alumnes de Primària que lliurement en vulguin fer ús.

5.3 Competència comunicativa audiovisual escrita

- Que l'alumnat sigui capaç de produir textos en qualsevol de les tres llengües i en diferents situacions.
- Que l'alumnat sigui capaç d'utilitzar les estratègies adquirides en cursos anteriors en el procés de producció de textos.
- Consolidar l'ús d'estratègies per aconseguir informació i obtenció de dades.
- Ser capaç d'utilitzar programaris per enviar i rebre correus electrònics, i per comunicar-se amb l'exterior.
- Ser capaç d'utilitzar les llengües eficaçment en l'activitat escolar tant per buscar, recollir i processar informació, com per escriure textos vinculats a les diferents àrees del currículum.

6. LLENGUA CATALANA

La llengua catalana és la llengua que s'utilitza com a vehicular i d'aprenentatge tant a l'educació infantil com a l'educació primària.

Totes les àrees s'imparteixen en llengua catalana. Les activitats orals i escrites, l'exposició del mestre, la major part del material didàctic, els llibres de text i les activitats d'avaluació són en llengua catalana.

La llengua catalana és el vehicle d'expressió normal a la nostra escola tant en les activitats internes com en les de projecció externa.

La llengua catalana és emprada en totes les actuacions administratives del centre.

L'aprenentatge de la lecto-escriptura es fa en català.

Els continguts i les estructures lingüístiques comunes es treballen a partir de la llengua catalana.

Educació infantil.

En aquesta etapa s'utilitzarà el català com a llengua vehicular i d'aprenentatge, donant especial importància al llenguatge oral. Pel que fa al llenguatge escrit, s'inicia a partir de l'aprenentatge del

nom dels infants, a 3 anys, continuant progressivament, a 4 i 5 anys l'aproximació al llenguatge escrit.

Les àrees dels especialistes, com son Educació Musical , Psicomotricitat i Dansa s'impartiran també en llengua catalana.

A les classes de P-4 i P-5 s'introdueix la llengua anglesa. Com que els grups són de 25 alumnes es desdoblen els grups i queden la meitat de la classe.

Educació primària.

El català serà la llengua vehicular i d'aprenentatge al llarg dels tres cicles, a excepció de les àrees de llengua castellana i l'anglesa.

7. LLENGUA CASTELLANA

La realitat lingüística del nostre centre posa en evidència que la competència oral està assolida. Per tant l'actuació pedagògica anirà encaminada a mantenir aquesta realitat i a dedicar més esforç en l'expressió escrita.

El procés d'aprenentatge de la Llengua Castellana es desenvolupa des de la comprensió i l'expressió oral primer, a la comprensió i expressió escrita després.

La llengua castellana s'introduirà al Cicle Inicial a nivell oral i en acabar el mateix cicle l'alumnat ha de ser capaç de transferir al castellà els aprenentatges assolits , i en acabar l'escolaritat primària ha de tenir adquirida la competència lingüística i ser capaç d'utilitzar-la correctament tant a nivell oral com escrit.

A l'àrea de llengua castellana i literatura, s'utilitza el castellà en totes les activitats tant orals com escrites. Les exposicions del professor, el material didàctic que s'utilitza, els llibres de text, les proves... són en llengua castellana.

Els alumnes inicien l'aprenentatge de la L2 en el 1r nivell de Cicle Inicial de forma oral, i es comença a introduir a nivell escrit progressivament al llarg del cicle i es continuarà al llarg del segon i tercer cicles a nivell oral i escrit tal i com indica el currículum.

8. LLENGUA ANGLESA

La llengua estrangera que s'introdueix al centre és l'anglesa, impartida per un/a mestre/a especialista.

L'aprenentatge d'aquesta llengua es realitzarà des d'un enfocament comunicatiu, participatiu i molt gradual, anant de la comprensió i expressió oral a la comprensió i expressió escrita.

L'ensenyament d'aquesta llengua començarà a P-4 i continuarà a Primària, durant tot el primer cicle serà exclusivament de forma oral. La comprensió i expressió escrita s'introduirà progressivament al segon i tercer cicles de l'Educació Primària.

L'anglès s'utilitzarà en totes les activitats orals i escrites d'aquesta àrea: exposicions del/la mestre/a, el material didàctic, llibres de text, proves,...

9. CRITERIS GENERALS PER A LES ADEQUACIONS DEL PROCÉS D'ENSENYAMENT-APRENTATGE DE LES LLENGÜES A LA REALITAT SOCIOLINGÜÍSTICA DEL CENTRE.

En les etapes d'educació infantil i primària es prioritza la funcionalitat en l'ús de la llengua catalana.

En ser la llengua parlada un dels elements més importants a l'hora de planificar l'ensenyament de la llengua a l'escola, pel fet de ser un punt de partida imprescindible per a l'accés a la llengua escrita; es procura que a les aules hi hagi un ambient acollidor, que afavoreixi ja des del parvulari, el desenvolupament de la parla, per tal que l'alumne aprengui a expressar-se correctament i amb coherència.

Es procura evitar la repetició sistemàtica de continguts. Les adquisicions que l'alumne ha fet a partir dels ensenyaments/aprenentatges en llengua catalana es van transferint a les altres llengües.

S'atén l'especificitat de continguts. Quan alguna de les llengües d'aprenentatge presenta alguns continguts específics, aquests s'assimilen per ells mateixos, sense possibles referències amb les altres llengües

Els aprenentatges s'introdueixen de manera coherent. No s'anticipen els continguts que facin referència a la llengua castellana o anglesa abans que siguin tractats en llengua catalana.

Els continguts d'estructures lingüístiques comunes es fan en la llengua catalana.

El conjunt d'activitats que es programen pretenen afavorir la comprensió i l'expressió oral i escrita. Ha de servir també per a introduir de manera gradual i progressiva els continguts sistemàtics de fonètica, ortografia, lèxic i gramàtica. Aquests aprenentatges afavoreixen alhora que l'ús oral i escrit de la llengua sigui cada vegada més ric i correcte.

En tot moment es té present de no dissociar l'activitat lectoescriptora de l'activitat oral ni de la resta de les activitats escolars. Sempre que es pot, s'integra aquesta activitat en el repertori vital expressiu i comunicatiu de l'alumne.

Per a l'aprenentatge de la llengua (oral i escrita) s'utilitzen diferents tipus de textos.

La reflexió i la interiorització de normes i criteris sobre la part formal de la llengua, es fa sempre a partir de textos i contextos significatiu per als alumnes.

La sistematització escolar de la llengua castellana es comença al Cicle Inicial de l'Educació Primària a nivell de comprensió i d'expressió oral i d'iniciació a la lectoescriptura.

Tenint en compte el grau de competència comunicativa dels alumnes en llengua catalana, els hàbits d'ús d'aquesta llengua i el domini assolit dels mecanismes de lectura i escriptura en català, s'introdueix progressivament l'alumne a la llengua escrita també en castellà per tal de fer possible que l'alumnat, en finalitzar l'Educació Primària, hagi assolit els objectius assenyalats al Decret 75/92, de 9 de març, de conèixer la llengua castellana a nivell oral i escrit de manera que pugui utilitzar-la apropiadament com a font d'informació i vehicle d'expressió.

L'aprenentatge de la llengua estrangera es basa en l'ús comunicatiu i en el seu estudi formal. Es presenta sempre dins d'un context que obeeixi els interessos dels alumnes i parteixi dels seus coneixements previs.

10. INTEGRACIÓ D'ALUMNES D'ALTRES PAÏSOS I LLENGÜES DIFERENTS.

Quan es dona la circumstància que a l'escola assisteixen alumnes d'altres països i llengua i cultura diferent de l'habitual al centre, aquest establirà les estratègies que cregui més adients (els protocols estan recollits al Pla d'Atenció a la Diversitat) perquè en el moment d'ingrés a l'escola d'un alumne amb llengua familiar diferent de la catalana, aquest s'hi senti acollit adequadament.

Estratègies d'actuació

Atenció a la diversitat lingüística per atendre a:

- a) Alumnes estrangers d'educació infantil i educació primària.
- b) Alumnes castellano-parlants, procedents de diferents comunitats espanyoles i de països sud-americans d'educació infantil i educació primària.

Aquests alumnes rebran suport lingüístic dins i fora de l'aula. Iniciaran l'aprenentatge oral de la llengua catalana a través d'imatges, suport informàtic i altre material adient que els faciliti l'aprenentatge; s'organitzaran, a més, tallers i sessions de llenguatge oral. Progressivament, s'introduirà la llengua escrita.